

เชิดชูอินทนิลแม่โจ้ รำลึก 100 ปีชาตกาลอาจารย์บุญศรี (2459-2559)

ดร.ธนิต มะลิสุวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1.รำลึก 100 ปีชาตกาลอาจารย์บุญศรี พ.ศ.2559

วันที่ 4 ธันวาคม 2559 นับเป็นเหตุการณ์สำคัญยิ่งที่ต้องบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์แม่โจ้อีกหน้าหนึ่ง เมื่อบรรดาศิษย์เก่าแม่โจ้ทั่วประเทศ ตั้งแต่รุ่นอาวุโส (รุ่น 11) จนถึงนักศึกษาปัจจุบันรุ่นที่ 81 ได้ร่วมในพิธีรำลึก 100 ปีชาตกาลอาจารย์บุญศรี (ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. วิภาต บุญศรี วั่งซ้าย) ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 1 (พ.ศ.2477) อดีตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ และอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (พ.ศ.2497-2526) คนต้นแบบลูกแม่โจ้ ปุชนิยาจารย์ของศิษย์แม่โจ้จากอดีตถึงปัจจุบัน ที่ปรัชญาคำสอนของท่าน “งานหนักไม่เคยฆ่าคน” เป็นอมตะวจี เป็นคัมภีร์ชีวิตของมหาวิทยาลัยแห่งชีวิต เบ้าหลอมตัวตนและอัตลักษณ์ของลูกแม่โจ้ที่ไม่เหมือนใคร เป็นปรัชญาที่ปลูกเร้าสร้างพลังใจให้อีกheimถึงความทรหดอดทน รับผิดชอบงานหนักได้โดยไม่ท้อถอยต่ออุปสรรคทั้งปวง

พิธีรำลึก 100 ปีอาจารย์บุญศรี วันอาทิตย์ที่ 4 ธันวาคม 2559 ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญๆ คือ การจัดพิมพ์หนังสือ “รำลึก 100 ปีชาตกาลอาจารย์บุญศรี”(ขนาดหนังสือ 186 หน้า จำนวน 12,000 เล่ม) การวางพวงมาลาสักการะภาพอาจารย์บุญศรี พิธีทางศาสนาเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ท่าน และร่วมในงาน “แม่โจ้คืนถิ่นรำลึก 100 ปีอาจารย์บุญศรี” ในตอนค่ำที่บ็อกแลนด์แม่โจ้ ซึ่งทั้งหมดของกิจกรรมดำเนินงานโดยสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ นำโดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เทพ พงษ์พานิช นายกสมาคมฯ คณะกรรมการบริหารสมาคม เทศบาลเมืองแม่โจ้ ศิษย์เก่าแม่โจ้และศิษย์ปัจจุบัน ผนึกกำลังความร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวจัดงานจนสำเร็จ ลุล่วงด้วยดี เป็นที่ปลาบปลื้มและยินดีของผู้ร่วมงานครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ภาพที่ 1 ผู้ร่วมโครงการ “เชิดชูอินทนิล 100 ต้น 100 ปี อาจารย์บุญศรี”

ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่ร่วมในงาน “รำลึก 100 ปี อาจารย์บุญศรี” ดังกล่าว ได้แก่ การวิงวอนทางไกลจากจังหวัดและภาคต่าง ๆ สุ่มาตุภูมิแม่โจ้ ระดมทุนเพื่อ “การศึกษา 100 ปีอาจารย์บุญศรี” และ “มูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย” อาทิ “ปิ่นคืนถิ่น แม่โจ้ 100 ปี อาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย” นครราชสีมา-แม่โจ้ เชียงใหม่ วันที่ 24 พฤศจิกายน ถึง 2 ธันวาคม 2559 ส่วนศิษย์เก่าแม่โจ้ภาคตะวันตก ร่วมรำลึก 100 ปี อาจารย์บุญศรี ด้วยกิจกรรม “ชิม้า ปลุกป่า ปล่อยปลาสู่ลำน้ำแคว” (วันที่ 16 กันยายน 2559) การจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา 100 ปีอาจารย์บุญศรีของสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ ศิษย์เก่าแม่โจ้สุพรรณบุรี ทำความดีเพื่อแผ่นดิน “20 สิงหา ปล่อยปลาลงแม่น้ำ” ร่วมรำลึก 100 ปีอาจารย์บุญศรี การวางพวงมาลาและร่วมในพิธีทางศาสนาภาคเช้าและร่วมงานในภาคค่ำ โครงการปลูกอินทนิลบก “เชิดชูอินทนิล 100 ต้น 100 ปีชาตกาลศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย” ของชมรมศิษย์เก่าฟิซสวนประด็บแม่โจ้ การรณรงค์ “ปลูกอินทนิล 100 ปีอาจารย์บุญศรี” ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ และภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ การแข่งขันฟุตบอลสามัคคีน้องพี่แม่โจ้ รำลึก 100 ปีอาจารย์บุญศรี เป็นต้น

งานดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นบ่อยครั้งนัก ที่บรรดาศิษย์เก่าแม่โจ้อาวุโสรุ่นต่าง ๆ อาทิ พี่แก้ว ดิษเลิศ แม่โจ้รุ่น 11 สุภาพบุรุษแม่โจ้ เสือ กลิ่นสัก ไนวรรณกรรมชั้นเอก “ร้อยป่า” ของ พันธุ์ พันธุ์บางกอก (สมพันธุ์ ปานะถีก แม่โจ้รุ่น 11) และรุ่นอื่น ๆ ลดหล่นลงมาได้ทวนกลับมาชุมนุมกันคับคั่งยังมาตุภูมิแม่โจ้ โดยเฉพาะในพิธีวางพวงมาลาสักการะอาจารย์บุญศรี บริเวณลานสวนป่าหน้าสำนักงานสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ ด้วยบรรยากาศอันร่มรื่นสดใส บนรอยยิ้มและเสียงทักทายจากบรรดาลูกแม่โจ้ทั้งหลาย เป็นงานบูชาครูผู้ยิ่งใหญ่สะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความสามัคคีกลมเกลียวของลูกแม่โจ้ที่ไม่เคยเสื่อมคลาย สถานที่ที่จัดพิธีวางพวงมาลาถูกบรรจุประดับประดาด้วยไม้ดอกไม้ประดับอย่างงดงาม สมเกียรติและศักดิ์ศรีของท่านอาจารย์บุญศรี โดยเฉพาะเหตุการณ์รำลึกถึงท่านขณะเพื่อนและน้องพี่โอบกอด ประสานเสียงขับร้องเพลงชาติแม่โจ้ ตันเสียงก้องกังวานโดยคุณพงษ์พิพัฒน์ ราชจันทร์ (แม่โจ้รุ่น 60 หัวหน้างานศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้) ที่สะกดอารมณ์ของผู้ร่วมงานให้ตื้นซึ้ง อยู่ในห้วงภวังค์อันสงบและเปี่ยมด้วยศรัทธาระหว่างพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์นี้ น้อยครั้งนักที่จะได้เห็นเหตุการณ์พิเศษนี้

ผู้เขียนได้รับมอบหมายให้เขียนและอ่านคำกล่าวสดุดีท่านอาจารย์บุญศรีครั้งนี้ จึงขออนุญาตตัดข้อความตอนท้ายคำสดุดีความว่า “...อาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย นับเป็นผู้บุกเบิกที่ได้สร้างและพัฒนาแม่โจ้ จากโรงเรียนเกษตรกรรมเล็กๆ จนเติบโตใหญ่และแข็งแกร่งเป็นมหาวิทยาลัย ท่านมุ่งมั่นและพร่ำสอนอยู่เสมอว่า การร่วมแรงร่วมใจ ความรักสมัครสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวทำให้งานหนักเกินกำลังของคนคนเดียว สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ การสู้งานและทำงานหนักได้ทุกอย่างโดยไม่ทอดทิ้งเป็นการสร้างคน สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่องาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในที่สุดจึงเป็นปรัชญาและอมตะวาจา “งานหนักไม่เคยฆ่าคน” อันเป็นเอกลักษณ์พิเศษของลูกแม่โจ้ ปัจจุบัน

ท่านเป็นครูที่ประเสริฐ เป็นปูชนียาจารย์ของศิษย์ เป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายและสมถะ เป็นนักบริหารที่เปี่ยมด้วยความสามารถ มีพรหมวิหารสี่ คือ เมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขา มีความรอบรู้ในงานและหน้าที่ที่ทำอย่างสมบูรณ์ สมควรแล้วที่จะยกย่องให้เป็น “ปูชนียบุคคล” เป็นครูผู้ยิ่งใหญ่ เป็นสัญลักษณ์ของคนต้นแบบลูกแม่โจ้ เหมาะที่จะเคารพ กราบไหว้บูชา เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตสืบไป”

ภาพที่ 2 - 3 นักศึกษาสาขาพืชสวนประดับ คณาจารย์ และศิษย์เก่าฯ ร่วมร้องเพลง “ต้นไม้ของพ่อ”

หลังวางพวงมาลาสักการะอาจารย์บุญศรีของศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 20 แล้วเมื่อเวลา 09.19 น. ผู้เขียนได้ไปร่วมในโครงการ “เชิดชูช่ออินทนิล 100 ต้น 100 ปีชาตกาลอาจารย์บุญศรี” (ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วั่งซ้าย) จัดโดยชมรมศิษย์เก่าพืชสวนประดับแม่โจ้และสาขาพืชสวนประดับ ซึ่งมีอาจารย์โสภณ มงคลวัจน์ (แม่โจ้รุ่น 35) อดีตหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยี

ภูมิทัศน์เป็นประธานชมรมฯ เมื่อเวลา 10.09 น. ผู้เขียนได้รับเชิญในฐานะประธานการปลูกอินทนิล 100 ต้น (ปลูกจริง 160 ต้น) บริเวณหน้าศูนย์กีฬาภาควิชาเกษตรศาสตร์ รัชกาลที่ 9 สายวันเดียวกันนั้น โดยมี ดร.อำนาจ ยศสุข นายกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ รองศาสตราจารย์ ดร.วีรพล ทองมา รองอธิการบดีฝ่ายการต่างประเทศ อาจารย์ซัช พชรธรรมกุล รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองชัย จูวัฒนสำราญ คณบดีคณะผลิตภัณฑ์การเกษตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นเรศ ศิริเกษร อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมพืชสวนประดับแม่โจ้ และผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับต่าง ๆ ศิษย์เก่าพืชสวนประดับแม่โจ้ นักศึกษาสาขาพืชสวนประดับ คณะผลิตภัณฑ์การเกษตร และผู้รับเชิญอื่น ๆ ร่วมกิจกรรมการปลูกอินทนิลกันอย่างคับคั่ง

ผู้เขียนได้กล่าวขอบคุณผู้ร่วมงานดังกล่าว ขอขอบคุณชมรมศิษย์เก่าพืชสวนประดับแม่โจ้ที่ทำงานนี้เกิดเป็นรูปธรรมแห่งความร่วมมือร่วมใจของทุกคน เป็นมรดกล้ำค่าในระบบนิเวศ ซึ่งวันที่ 4 ธันวาคม ยังเป็นวันสิ่งแวดล้อมไทยอีกด้วยจึงเป็นการเชิดชูสัญลักษณ์ของต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และสอดคล้องกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแม่โจ้สู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (The Green University) เพื่อรักษาระบบนิเวศและสร้างความสมดุลสิ่งแวดล้อมที่ทุกคนปรารถนา โครงการนี้เกิดจากพลังความร่วมมือกันของนักศึกษา คณาจารย์ และชมรมศิษย์เก่าพืชสวนประดับแม่โจ้อย่างน่าชื่นใจยิ่งครั้งหนึ่ง

ขอบคุณ ดร.นเรศ ศิริเกษร รองคณบดีฝ่ายพัฒนาเครือข่าย คณะผลิตภัณฑ์การเกษตร ที่รับข้อเสนอของผู้เขียนเมื่อครั้งสาขาพืชสวนประดับจัดพิธีดำหัวอาจารย์อาวุโส เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 28 เมษายน 2559 และรับภารกิจสำคัญในการดำเนินงาน “โครงการปลูกอินทนิลบก” นำร่องปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างของโครงการที่หวังความสำคัญสูงสุด โดยวางแผนคัดเลือกเฉพาะอินทนิลบก (*Lagerstroemia macrocarpa* Wall.) ซึ่งเป็นอินทนิลต้นที่เป็นสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยแม่โจ้มาปลูก ตามข้อเสนอของคุณประเสริฐ รัตนาคม (ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 1) โดยขอให้คุณสมพงษ์ โพธิ์ติการ (ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 11) ได้หยิบยกตัวอย่างช่ออินทนิลบกต้นที่อยู่หน้าอาคารปฏิบัติการสาขาพืชสวนประดับอธิบายคุณลักษณะสำคัญให้ที่ประชุมสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้

พิจารณา เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2528 อันเป็นวันพระราชทานเพลิง ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.วิภาค บุญศรี ว่างซ้าย ที่ประชุมสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ ซึ่งมีอาจารย์ ดร.ประพัฒน์ สิทธิสังข์ (แม่โจ้รุ่น 10) เป็นนายกสมาคมฯ ได้มีมติเห็นพ้องให้อินทนิลบก เป็นต้นไม้สัญลักษณ์ประจำสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (มหาวิทยาลัยแม่โจ้) โดยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ยรรยง สิทธิชัย อธิการบดี รับมติข้อเสนอนี้มาเรื่องให้สภาสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เห็นชอบต่อไป

ภาพที่ 4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนิต มะลิสุวรรณ ประธานโครงการปลูกอินทนิลบก

ภาพที่ 5 แถวปลูกอินทนิลบก ป้ายชื่อ ในสนามอินทนิล แม่โจ้

ภาพที่ 6 อินทนิลบกที่ปลูกบริเวณสนามอินทนิลแห่งแรกและแห่งที่ 2

ภาพที่ 7 ลักษณะช่อดอกอินทนิลบก

ภาพที่ 8 ลักษณะช่อดอกอินทนิลน้ำ

ภาพที่ 9 ลักษณะช่อดอกเสลา (ซ้าย) และตะแบก (ขวา)

2.เชิดชูอินทนิลแผ่นดินแม่ใจ

2.1 “เชิดชูอินทนิล 100 ต้น 100 ปี ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย”

โครงการ “เชิดชูอินทนิล 100 ต้น 100 ปี ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย”ของชมรมศิษย์เก่าพีชสวนระดับแม่ใจ” ครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อมหาวิทยาลัยแม่ใจ อินทนิลทั้งหมดที่ปลูกในครั้งนี้จำนวน 160 ต้น ด้วยการสนับสนุนจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย นายกสมาคมศิษย์เก่าแม่ใจ คณาจารย์ ศิษย์เก่าพีชสวนระดับ ผู้มีเกียรติอื่นๆและนักศึกษาสาขาพีชสวนระดับแม่ใจ โครงการฯ จัดให้มีทะเบียนผู้ปลูกเข้าในระบบตำแหน่งพื้นที่ปลูกเพื่อค้นหาได้ นักศึกษาและอาจารย์จะรับงานดูแลระหว่างการศึกษา อินทนิลทั้งหมดที่ปลูกครั้งนี้จะได้รับการประคบประหมวดูแลให้เจริญเติบโต เป็นสัญลักษณ์อันโดดเด่นและศรีสง่าภาคภูมิใจของชาวแม่ใจในวันข้างหน้า เมื่อถึงคราวอินทนิลให้ดอกออกผลก็จะทำให้ทุกคนได้รำลึกถึงบูรพาจารย์ผู้เป็นต้นแบบลูกแม่ใจ ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย “คุณครูผู้ยิ่งใหญ่” ผู้พัฒนาแม่ใจจากสถานศึกษาเล็กๆ ของประเทศให้เติบโตก้าวหน้าจนถึงมหาวิทยาลัยแม่ใจในปัจจุบัน จะเป็นบุญกุศลตอบแทนมาตุภูมิแม่ใจอย่างใหญ่ยิ่งแก่บรรดาศิษย์แม่ใจทุกคน ที่ได้ร่วมมือพร้อมใจกันดำเนินโครงการฯนี้ให้บรรลุผลอย่างน่าชื่นชมยินดี

ให้สังเกตลักษณะสังเขปของช่อดอกอินทนิลบก ซึ่งไม้สกุลนี้มีพี่น้องอื่นๆในครอบครัวที่ใกล้เคียงกัน อาทิ อินทนิลน้ำ (*Lagerstroemia speciosa* (L.) Pers.) ตะแบกนา (*Lagerstroemia floribunda* Jack.) เสลา หรืออินทนิลชิต (*Lagerstroemia loudoni* Teijsm. & Binn.) และไม้พุ่มเล็กอีกต้นหนึ่งคือ ยี่เข่ง (*Lagerstroemia indica* L.) เป็นต้น

ช่อดอกอินทนิลบกประกอบด้วยดอกย่อยเรียงตัวมีลักษณะเป็นช่อกลม (Terminal panicle) แสดงถึงความกลมเกลียวสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวของลูกแม่ใจ (Unity) แตกต่างจากอินทนิลน้ำซึ่งดอกย่อยเกิดบนก้านช่อยาวออกไป (Panicle) ส่วนเสลาและยี่เข่งดอกย่อยมีขนาดเล็กกอดกันเป็นช่อยาว (Panicle) อินทนิลบกเป็นไม้ยืนต้นอายุยืนยาว อดทนแข็งแรงและทนแล้ง อันเป็นเอกลักษณ์และบุคลิกลินส์ลูกแม่ใจที่สู้งานหนักได้ทุกอย่างไม่ท้อถอย ออกดอกสีม่วงและชมพูม่วงช่วงหน้าแล้ง เจริญเติบโตได้ทุกแห่งในประเทศไทยดงดงลูกแม่ใจที่มีอยู่และมาจากทุกหนแห่งของประเทศ ส่วนของราก ใบ และลำต้นเป็นสมุนไพรยี่เข่ง คุณค่าของลูกแม่ใจที่มีประโยชน์และสร้างคุณค่าแก่สังคมประเทศชาติยิ่ง ชมรมศิษย์เก่าพีชสวนระดับแม่ใจคัดพันธุ์อินทนิลบกต้นสูงขนาด 3.5 เมตร สภาพแข็งแรงมาปลูกในโครงการนี้ คาดหวังว่าอินทนิลบกทั้งหมดจะอยู่รอด และจะเริ่มให้ช่อดอกบ้างในฤดูแล้งหน้า อยู่ที่การดูแลอย่างเอาใจใส่มากนักแค่นั้น ภายในสามปีข้างหน้าอินทนิลบกนี้จะแตกกิ่งก้านให้พุ่มต้นสวยงาม แม่ใจจะเป็นสถานที่แห่งหนึ่งในประเทศที่เป็นแหล่งรวบรวมสายพันธุ์อินทนิลบก ที่มีจำนวนมากที่สุด ทั้งนี้ยังไม่นับรวมจำนวนไม้สกุลเดียวกันอื่น ๆ อาทิ อินทนิลน้ำ ตะแบกนา เสลา และอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่ดั้งเดิมแล้วในปัจจุบัน

ขอบันทึกบรรยากาศเหตุการณ์สายวันที่ 4 ธันวาคม 2559 บนอัมพจรรย์ศูนย์กีฬาภาควิชาการศึกษาศาสตร์ รัชกาลที่ 9 ฝั่งทิศตะวันออกของสนามอินทนิลแม่ใจ มีศิษย์เก่าและนักศึกษาสาขาพีชสวนระดับแม่ใจจำนวน 550 คน นายกสมาคมมหาวิทยาลัยแม่ใจ ดร.อำนวยการยศสุข ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณาจารย์ ศิษย์เก่าพีชสวนระดับแม่ใจ และผู้มีเกียรติรับเชิญอยู่พร้อมหน้า ผู้แทนนักศึกษาได้นำนักศึกษาในชุดเสื้อชมรมพีชสวนระดับดงดงมาทั้งหญิงชาย ขับร้องเพลง “ต้นไม้ของพ่อ” อย่างไพเราะ ท่ามกลางบรรยากาศอันเงียบสงบ ก่อนพิธีการต่าง ๆ จะเริ่มขึ้นในเวลาต่อมา

ทราบจาก ดร.นเรศ ศิริเกสร อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมฯและอาจารย์อื่น ๆ ของสาขาพืชสวนประดับที่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงหลักของโครงการนี้ ได้กำหนดแผนงานต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนงาน การแจ้งข่าวสารโครงการถึงศิษย์เก่า พืชสวนประดับแม่โจ้ทั่วประเทศเพื่อการสนับสนุนและร่วมงาน การคัดเลือกสถานที่ปลูกได้แก่บริเวณสนามอินทนิล ต้นอินทนิล ขนาดความสูง 3.0-3.5 เมตร จำนวน 100 ต้น (ภายหลังพบว่าผู้สนับสนุน เป็น 160 ต้น) ระยะปลูกระหว่างต้น 4.0 เมตร ขณะเดียวกันก็จัดให้มีการรวมพลคนพืชสวนประดับ ณ ลานพิพิธภัณฑวัตถุวัฒนธรรมการเกษตรไทย ช่วงเวลา 12.00-15.00 น. ตามลำดับ งานนี้ชมรมพืชสวนประดับแม่โจ้ ตั้งใจทำเพื่อรำลึก 100 ปี อาจารย์บุญศรี ปุชนีอาจารย์และคนต้นแบบลูกแม่โจ้ เป็นการตอบแทนคุณความดีของอาจารย์ผู้มีคุณูปการต่อแม่โจ้ และให้เป็นอนุสรณ์ตอบแทนความตั้งใจของเหล่าศิษย์แม่โจ้ ที่มอบอินทนิลทั้งหมดนี้เป็นอนุสรณ์ เป็นของขวัญแก่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้บังเกิดความร่มรื่น ยิ่งยืนมั่นคง งดงามและสอดคล้องกับวัฒนธรรมการเรียนการสอนของสาขาพืชสวนประดับแม่โจ้ ที่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2518 เป็นต้นมา อินทนิลบก ที่ถูกปลูกบนมาตุภูมิแม่โจ้เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2559 ทั้งหมด จะได้รับการดูแลใกล้ชิด ผู้ปลูกและผู้สนับสนุนโครงการกลับมาเยี่ยมเยียนงานได้ตลอดเวลา

ภาพที่ 10 นักศึกษาและผู้ร่วมโครงการ”ลูกแม่โจ้พืชไร่ ร่วมใจปลูกต้นไม้คืนแผ่นดิน”

ภาพที่ 11 โครงการลูกแม่โจ้พืชไร่ “ร่วมใจปลูกต้นไม้คืนแผ่นดิน”

2.2 เขตชุมชนนิต “100 ปี อาจารย์บุญศรี ที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ชุมพร”

ที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ชุมพร ได้จัดกิจกรรมโครงการ
ลูกแม่โจ้ร่วมใจปลูกต้นไม้คืนผืนแผ่นดิน “100 ปี อาจารย์บุญศรี
100 ต้น อินทนิล” ตั้งแต่วันเสาร์ ที่ 23 กรกฎาคม 2559
อาจารย์ ดร.บุญศิลป์ จิตตะประพันธ์ ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัย
แม่โจ้-ชุมพรพร้อมด้วยบุคลากร นักศึกษา และศิษย์เก่าแม่โจ้
รุ่น 49 ร่วมปลูกอินทนิล ในโครงการลูกแม่โจ้ร่วมใจปลูกต้นไม้
คืนผืนแผ่นดิน “100 ปี อาจารย์บุญศรี 100 ต้น อินทนิล”
ณ บริเวณทางเข้า มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ชุมพร

ภาพที่ 12 แม่โจ้รุ่น 30 ปลูกอินทนิลไว้เป็นอนุสรณ์ 100 ปี
อาจารย์บุญศรี ที่สมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้

โครงการดังกล่าว จัดขึ้นเพื่อเป็นการรำลึกถึงคุณงามความดี 100 ปี อาจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วั่งซ้าย ปุชนียบุคคล
ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผู้มอบวลีอมตะ “งานหนักไม่เคยฆ่าคน” ตลอดจนเป็นการปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาตระหนักถึง
ความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้ช่วยกันดูแลรักษาต้นอินทนิล อันเป็นไม้สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้เติบโต
ยั่งยืนต่อไป

2.3 กิจกรรม “ใจ 49 รักถิ่นปลูกอินทนิล เพื่อแม่โจ้” ที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

โครงการของศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 49 ได้ร่วมแรงร่วมใจกันปลูกอินทนิลแนวถนนบริเวณศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมเกษตรล้านนา
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2559 ขณะนั้นอินทนิลทั้งหมดที่ปลูกได้เจริญเติบโตสมบูรณ์คาดว่า
แล้วนี้เราคงได้ชื่นชมช่อดอกบ้างแล้ว

2.4 ลูกแม่โจ้พีชไร “ร่วมใจปลูกต้นไม้คืนแผ่นดิน”

อีกหนึ่งกิจกรรมปลูกต้นไม้ที่เกิดขึ้นในแม่โจ้ปี 2559 ได้แก่โครงการ “ลูกแม่โจ้ร่วมใจปลูกต้นไม้คืนแผ่นดิน” ของศิษย์เก่า
พีชไรแม่โจ้ นำโดยคุณมงคล การดี แม่โจ้รุ่น 50 ร่วมกับคณาจารย์และนักศึกษาสาขาพีชไรแม่โจ้ นายกสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้
คณะกรรมการบริหาร ที่ปรึกษาสมาคมฯ ร่วมกันปลูกอินทนิล ต้นไม้สัญลักษณ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2559
ณ ฟาร์มพัฒนาและการวิจัยพีชไร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยมีศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เทพ พงษ์พานิช
นายกสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้เป็นประธานกิจกรรม ร่วมปลูกอินทนิลรวม 43 ต้น ในโอกาสครบรอบ 42 ปีสาขาพีชไร และ 100 ปี
ชาตกาลอาจารย์บุญศรี กิจกรรมนี้มีผู้ร่วมงานกว่า 500 คน

2.5 โครงการถนนอินทนิล แม่โจ้ 50 “รำลึก 100ปี อาจารย์บุญศรี”

ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 50 นำโดยคุณประเทือง เชียงแรง (กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยแม่โจ้) ได้นำการปลูกอินทนิล
50 ต้น ตามโครงการถนนอินทนิลแม่โจ้รุ่น 50 บนพื้นที่บริเวณสนามกีฬาอินทนิลแห่งที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2559 และทำพิธี
ส่งมอบอินทนิลทั้งหมดให้แก่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยมี ดร.อำนาจ ยศสุข นายกสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.จำเนียร ยศราช อธิการบดี เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2559

ภาพที่ 13 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ชุมพรและศิษย์เก่าแม่โจ้
รุ่น 49 ร่วมใจปลูกต้นไม้คืนผืนแผ่นดิน
“100 ปีอาจารย์บุญศรี 100 ต้น อินทนิล”
23 กรกฎาคม 2559

ภาพที่ 14 คุณประเทือง เชียงแรง แม่โจ้รุ่น 50 (ซ้าย)
ส่งมอบอินทนิลให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยแม่โจ้

2.6 ลูกแม่ใจ 30 “รำลึก 100 ปีเชิดชูอินทนิลอาจารย์บุญศรี”

ท้ายสุดได้แก่การปลูกอินทนิลบก ของชมรมศิษย์เก่าแม่ใจรุ่น 30 นำโดย พลตรีมานิตย์ สุริยวงศ์ ปลูกอินทนิลไว้เป็นอนุสรณ์ในโอกาสรำลึก 100 ปี อาจารย์บุญศรี หน้าอาคารสายพิรุณ เรือนพักสมาคมศิษย์เก่าแม่ใจ เป็นอินทนิลขนาดสูง 4 เมตรเศษ จำนวน 1 ต้น เป็นไม้ขนาดใหญ่ สมบูรณ์แข็งแรง แล้งหน้าคงได้เห็นช่อดอกอย่างแน่นอน

กิจกรรมการปลูกอินทนิลทั้งหมดดังกล่าวของศิษย์เก่าแม่ใจชมรมฯ ต่างๆ เป็นโครงการที่เกิดจากสำนึกและระลึกถึงบูรพาจารย์ของชาวแม่ใจ ในโอกาส 100 ปีชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วัชชัย ที่ศิษย์แม่ใจพึงมีต่อท่าน แม่วันนี้จะไม่มีท่าน แต่คุณความดีเมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่ยังประทับในความทรงจำ ความเคารพรักและผูกพันต่อเนื่องในจิตใจของศิษย์แม่ใจอย่างไม่รู้คลาย ประวัติศาสตร์แม่ใจเตือนให้คนรุ่นต่อๆมา ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและจิตใจต่อการพัฒนาการฝึกกำลังเป็นหนึ่งในกระบวนการขับเคลื่อนมาตุภูมิแม่ใจแห่งนี้ให้เจริญเติบโตต่อไป ควรได้ศึกษาอดีตการต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคทั้งมวลได้ถึงวันนี้ จะเป็นบุญกุศลและสิริมงคลของผู้มีชีวิตและอาศัยอยู่บนแผ่นดินแม่ใจวันนี้สืบต่อไป

ยังมีโครงการอื่นๆที่ศิษย์เก่าแม่ใจจังหวัดต่างๆ ดำเนินการร่วมใจปลูกต้นไม้คืนแผ่นดิน อาทิชมรมศิษย์เก่าแม่ใจภาคใต้ สงขลา จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง เป็นต้น ที่จังหวัดน่าน ชมรมศิษย์เก่าแม่ใจ ร่วมปลูกต้นไม้โครงการ สวมหมวกใส่รองเท้าให้ภูเขาหัวโล้น เป็นต้น

3. ข้อคิดจากคุณพระช่วงเกษตรศิลปการ

คุณพระช่วงเกษตรศิลปการ ผู้ให้กำเนิดสถานศึกษาแม่ใจเมื่อต้นปี พ.ศ.2477 ได้เขียนสาส์นในโอกาสครบ 50 ปี แม่ใจ (2527) ในวารสารแม่ใจ ฉบับพิเศษ “อนุสรณ์แม่ใจ 50 ปี” ที่เกี่ยวข้องกับกรรมรงค์ปลูกต้นไม้ความตอนหนึ่งว่า “...ตอนมาอยู่แม่ใจใหม่ ๆ นั้น ในแม่ใจนั้นมีแต่ต้นตึงต้นเหียงขึ้นเต็มไปหมด เป็นต้นไม้ขนาดย่อม ๆ แต่ขึ้นมานานมากแล้ว การที่ต้นไม้ใหญ่ (ในแม่ใจ) หายากนั้นเป็นเพราะดินภายใต้เป็นดินดานแข็ง รากไม่เจริญ ต้นขนาดย่อมเท่ากันราวกับตัดแต่งไว้ หน้าแล้งน้ำหายาก ห้วยแม่ใจอยู่ไม่ไกลแต่ต้องขุดลงไปกลางห้วยเป็นบ่อลึกพอประมาณ...”

“...การที่แม่ใจสมัยนั้นมีได้คิดปลูกไม้ใหญ่ยืนต้นไว้เลย เป็นเพราะไม่ได้ผล แต่ท่านที่ศึกษาแล้วไปทำไร่นา ปรอดพยายามปลูกไม้ใหญ่ทิ้งไว้หลาย ๆ ต้น เพื่อเป็นทุนแก่บุตรหลาน ในกระบวนไม้เนื้อแข็งต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้พยายามศึกษามาด้วยตัวเอง พบว่าไม้มะค่านั้นน่าปลูกมาก เพราะต้นโตใหญ่กว่าไม้เนื้อแข็งอื่น ๆ... ถ้าท่านปลูกแล้วตกแต่งให้ตรง เมื่อลูกหลานของท่านโตขึ้น ท่านจะพบว่าต้นไม้ของท่านนี้มีค่ามาก”

แม่ใจเราคงต้องมีหน่วยงานที่คัดเลือกสายพันธุ์ไม้ยืนต้น เพื่อกระจายการปลูกในบริเวณพื้นที่มหาวิทยาลัยทั้งสามวิทยาเขต ในฐานะที่เราเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นด้านการเกษตรเป็นหลัก จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่สำคัญคือ แม่ใจเราเปิดหลักสูตรการสอนระดับปริญญาตรีโดยตรง ในสาขาวิชาการวางแผนและออกแบบสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีภูมิทัศน์ และพืชสวนประดับ เราเป็นศูนย์กลางของวิชาการและแนวปฏิบัติในสาขาวิชาดังกล่าวอยู่แล้ว จึงต้องฝึกฝนนักศึกษาด้วยการปฏิบัติจริงอย่างเข้มข้น ในภาคสนามด้วยควรจัดมีแปลงกล้าไม้ยืนต้นเพื่อการศึกษาและเอาไปใช้งาน อาทิ อินทนิลบก อินทนิลน้ำ ประดู่แขนอ่อน มะค่า พะยอม ฯลฯ เป็นต้น ถ้าไม้ดังกล่าวใช้เวลาปลูกและดูแลไม่ยุ่งยากนัก อายุขนาด 2-3 ขวบปี ก็จะสมบูรณ์แข็งแรงย้ายไปปลูกในพื้นที่อื่นได้ ประสบการณ์บอกให้เรารู้ว่า ถ้าไม้อินทนิลบกนั้นมีราคาต่างหวดพอสมควรเมื่อตลาดต้องการ ที่สำคัญหากเราคัดพันธุ์เองได้จะได้สายพันธุ์ที่ให้ช่อดอกสวยงามตามที่ต้องการ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยแม่ใจ สมาคมศิษย์เก่าแม่ใจ ชมรมศิษย์เก่าแม่ใจทั่วประเทศ นักศึกษาปัจจุบันที่ได้เห็นถึงความสำคัญสนับสนุนกิจกรรม “รำลึก 100 ปีชาตกาลอาจารย์บุญศรี” ตลอดปี พ.ศ.2559 ทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นได้แรงสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะจากบรรดาศิษย์เก่าแม่ใจที่ทุกสารทิศใกล้ไกล มุ่งรวมตัวด้วยหัวใจเดียวกัน เพื่อร่วมรำลึกถึง “คุณครูผู้ยิ่งใหญ่” ปูชนียาจารย์ของศิษย์แม่ใจ วัฒนธรรมการร่วมมือร่วมใจของน้องพี่ลูกแม่ใจยังคงฝังแน่นอยู่ในสำนึกของทุกคน เป็นครั้งประวัติศาสตร์แม่ใจที่ต้องจารึกและกล่าวขานต่อไปในความทรงจำ ประเพณีที่บรรพบุรุษแม่ใจได้สร้างไว้แต่อดีตถึงความรัก ความสามัคคีจะยังคงยึดมั่นสืบต่อเนื่องอย่างมีที่สิ้นสุด ■

